

Az oktatás közügy?

15 évvel a
VII. Nevelésügyi Kongresszus után

az MPT Szakmai Kollégiumának ülése

2022. 11. 16.

Gyermekérdekek Szakosztálya – Korczak Munkabizottság

Kettős kötődés, *gyermekvédelem- gyermekérdekek*

Tevékenységeink:

- **a gyermekvédelmi és gyermekjogi vonatkozású nevelésügyi történések figyelemmel kísérése**
- **ezekre reagálva a véleményformálás segítése**
- **a gyermeki jogok minél szélesebb körű terjesztése**

- **a korczaki gyermekfelfogás érvényesítése a közvéleményben**
- **a korczaki megoldások mint hatékony gyermekvédelmi-pedagógiai eszközök megismertetése a szakemberekkel, szülőkkel és gyerekekkel**

Gyermekjogi Stratégia – Gyermek Garancia Program (Európai Bizottság)

- 1. Részvétel a politikai és demokratikus életben: olyan EU, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy aktív polgárokká és demokratikus társadalmak aktív tagjaivá váljanak**
- 2. Társadalmi-gazdasági befogadás, egészségügy és oktatás: olyan EU, amely küzd a gyermekszegénység ellen, előmozdítja az inkluzív és gyermekbarát társadalmakat, egészségügyi és oktatási rendszereket.**
  - 2.1. A gyermekszegénység elleni küzdelem és az esélyegyenlőség előmozdítása
  - 2.2. Az egészségügyi ellátáshoz való jog biztosítása minden gyermek számára
  - 2.3. Inkluzív, minőségi oktatás kiépítése
- 3. A gyermekekkel szembeni erőszak elleni küzdelem és a gyermekvédelem biztosítása: olyan EU, amely elősegíti a gyermekek erőszakmentes felnövekvését**
- 4. Gyermekbarát igazságszolgáltatás: olyan EU, ahol az igazságszolgáltatási rendszer tiszteletben tartja a gyermekek jogait és szükségleteit**
- 5. Digitális és információs társadalom: olyan EU, ahol a gyermekek biztonsággal használhatják a digitális környezetet, és kihasználhatják az abban rejlő lehetőségeket**
- 6. A globális dimenzió: olyan EU, amely világszerte támogatást, védelmet és segítséget nyújt a gyermekek számára, többek között válságok és konfliktusok idején is**
- 7. A gyermekek szempontjának beépítése valamennyi uniós fellépésbe**

Válaszok „magyar módra”

- A forráshiány fennmarad - az intézményrendszer elszegényedik, a juttatások csökkennek. (Sík Dorottya)
- „Jogszabálygyár” – több száz jogszabály; az átrendezés követelhető, többnyire központosítással, túltengő (online) adminisztrációval jár.
  - Van jogszabály, nincs elégséges feltétel a végrehajtásához.
  - Van jogszabály, hatása ellentétes a jogalkotó deklarált szándékával.

A jogszabályok hatásai

- Korai kötelező óvoda, 6 éves kortól iskolakötelezettség támogató rendszerek nélkül (pszichológus, fejlesztő pedagógus, logopédus, stb.).
- Óvodai, iskolai szociális segítő (1 fő/1000 gyerek), nem képződött ennyi, infrastruktúra (pl. helyiség) nincs (Szecskó János).
- Hátrányos helyzet indikátorainak megváltoztatása (statisztikában csökken, valóságban nő).
- Fiatalok adómentessége – a tanulással szemben a gyors (és szakképzetlen) munkavállalást ösztönzi.
- Abortusz szigorítása (szívhang) – várhatóan az illegális abortuszokat növeli.
- „Pedofil” törvény, az iskolai szexedukáció tilalma – várhatóan a korai terhességeket növeli.

**A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ NEMZETISÉGEK JOGAINAK VÉDELME TELLÁTÓ BIZTOSHELYETTES
2/2022. számú ELVI ÁLLÁSFOGLALÁS AZ ISKOLAI HIÁNYZÁSOK MIATT INDÍTHATÓ SZABÁLYSÉRTÉSI
ELJÁRÁSOK ÉS MÁS SZANKCIÓK VIZSGÁLATÁRÓL**

- A szegregáltan tanító iskolákban 4 %-ról 6 %-ra nőtt az évismétlők aránya 2010 és 2018...
- pozitív ösztönzők rendszere helyett büntető következmények állnak az iskolai lemorzsolódás megakadályozásával kapcsolatos intézkedések középpontjában...
- a büntető intézkedések összességében nem képesek hatékonyan reagálni az iskolai hiányzások problémájára ...
- a rossz szociális háttérű családoknál a családi pótlék szüneteltetése, a szabálysértési bírság kifizetése, valamint a szülők közfoglalkoztatásból való kizárása súlyos anyagi problémákat okoz.

A korczaki örökséggel ellentétes jelenségek

Tanulói jogok korlátozása (...egyetértési jog elvonása), a diákönkormányzat szerepének csökkentése

Pedagógiai eljárások helyett kriminalizáló fellépés az iskolai erőszak ellen

(büntethetőség egyes esetekben már 12 éves kortól, az „iskolaőr”- szerepköre)

Egy, a terepen helytálló tagtársunk leveléből

„A mai gyerekek figyelmét egyre nehezebb lekötni. Erre új módszerek - a gyerek szívéhez, eszéhez vezető utak - megtalálásával válaszol az ember. A gyerekek, a körülmények, a korszellem, a kütyükkel elárasztott világ egyoldalú "hibáztatása" sehova nem vezet.

Jó dolog, ha van lehetőség pedagógiai asszisztensre, iskolapszichológusra. Rossz dolog, ha nincs. Rövidlátóak, akik azt hiszik, hogy anyagi megtakarítást jelent, ha nincs. Iskolarendőr helyett/mellett inkább a gyerekek-gyerekek, felnőttek-gyerekek, felnőttek-felnőttek kommunikációját és emberibb kapcsolatát építő hatásokat kellene segíteni.” (Erdélyi László)

Jelképes kérdés zárásként

Hova lett a 2012-ben nagy nemzetközi részvétellel avatott Korczak-terem az állampolgári biztos egykori Nádor utcai hivatalából?

